

Rekomendacja nr 5.5

SPÓJNY SYSTEM POŚWIADCZANIA ZDOBYCIA KWALIFIKACJI I KOMPETENCJI PRZEZ UCZESTNIKÓW PROJEKTÓW

Dlaczego to jest ważne? [uzasadnienie]

W Perspektywie Finansowej 2014-2020 wprowadzono rozróżnienie definicyjne na kwalifikacje i kompetencje, wskazując, że „*Kwalifikacja to określony zestaw efektów uczenia się (kompetencji), których osiągnięcie zostało formalnie potwierdzone przez upoważnioną do tego instytucję zgodnie z ustalonymi standardami. Nadanie kwalifikacji następuje w wyniku walidacji i certyfikacji.*” Zgodność z ustalonymi standardami oznacza, że wymagania dotyczące kwalifikacji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), składających się na daną kwalifikację opisane są w języku efektów uczenia się. Ponadto, dla kwalifikacji powinny być również określone wymagania dotyczące walidacji, a proces nadawania kwalifikacji powinien być objęty zasadami zapewniania jakości. Zgodnie z interpretacjami Ministerstwa Rozwoju docelowym katalogiem określającym możliwe do uzyskania kwalifikacje w Polsce powinny być kwalifikacje ujęte w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK) dla których został określony poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji. Kwalifikacje oraz instytucje będą wpisywane do ZRK po spełnieniu określonych wymagań (opis kwalifikacji, wymagania dotyczące walidacji, zasady zapewniania jakości). Choć przedmiotowe regulacje w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej funkcjonują już od początku obecnej perspektywy finansowej, w dalszym ciągu nie opracowano jednolitego, precyzyjnego dokumentu z wyjaśnieniami dot. kwalifikowalnych rodzajów szkoleń podnoszących kwalifikacje.

Należy dodać, że dopiero w dniu 15 lipca 2016r. został uruchomiony Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji - publiczny rejestr, w którym zamieszczane są informacje o kwalifikacjach nadawanych w Polsce. Funkcjonowanie ZRK uregulowane jest przepisami ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (ZSK). Oprócz informacji o kwalifikacjach, w ZRK będą gromadzone informacje o instytucjach odpowiedzialnych za potwierdzanie zdobytych kwalifikacji – niezależnie od tego, czy zostały one wcześniej ujęte w innych rejestrach prowadzonych na potrzeby resortów, branż, środowisk lub instytucji. Należy zaznaczyć, że obecnie z mocy ustawy, w pierwszej kolejności w ZRK znalazły się kwalifikacje z systemu oświaty i szkolnictwa wyższego. Nie ma w rejestrze tzw. kwalifikacji rynkowych, które zgłaszane będą przez zainteresowane gremia, np. przedstawiciele branż, czy instytucje szkoleniowe. Aby kwalifikacja rynkowa mogła pojawić się w ZRK, musi przejść proces weryfikacji określony w ustawie o ZSK i otrzymać poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK).

Mając na uwadze specyfikę, a także średni okres realizacji projektów znacznie krótszy od średniego cyklu kształcenia formalnego, ujęcie w ZRK oraz w interpretacjach Instytucji Zarządzającej w ramach wskazywanych przykładów kwalifikacji zawodowych, kwalifikacji odnoszących się do systemu oświaty i szkolnictwa wyższego nie odpowiada potrzebom i możliwościom realizacji form wsparcia (najczęściej w postaci szkoleń) ukierunkowanych na zdobycie kwalifikacji w projektach. Projekty z uwagi na swoją ograniczoną perspektywę czasową, nie oferują działań wymagających czasem kilkuletniej edukacji.

W konsekwencji, nałożenie wymogu realizacji szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe bez wskazania szerokiego katalogu szkoleń i instytucji je certyfikujących, rodzi poważne ryzyko niekwalifikowalności kosztów projektowych (weryfikowanie spełniania wymogu wyposażania w kwalifikacje w odniesieniu do konkretnych szkoleń realizowane jest dopiero przy rozliczaniu projektu), a także wpływa na ograniczenie perspektywy patrzenia na ścieżki aktywizacyjne przez pryzmat „uznawalności” rodzajów szkoleń i podmiotów je certyfikujących, uznawanych w danej branży.

Wprowadzenie zmian, tj. spójnego systemu poświadczania zdobycia kwalifikacji przez uczestników projektu wpłynie korzystnie na: